

ÅRSPLAN

GRØNSKJERET
BARNEHAGE

2019- 2020

Innholdsfortegnelse

• Innledning	S. 3
• Presentasjon av barnehagen	S. 3
• Personalet	S. 4
• Lovverk og rammer	S. 5
• Barnehagens verdigrunnlag	S. 5
• Barns medvirkning	S. 6
• Omsorg	S. 7
• Sosial kompetanse, vennskap og felleskap	S. 8
• Lek	S. 9
• Læring	S. 9
• Progresjon	S. 10
• Danning	S. 11
• Språk og kommunikasjon	S. 11
• Friluftsliv	S. 12
• Musikk	S. 13
• Digitale verktøy	S. 13
• Bursdagsfeiring	S. 14
• Barnehagens arbeidsmåter	S. 15
• Fagområdene	S. 15
• Integrering og mangfold	S. 19
• ICDP	S. 20
• Planlegging, observasjon, dokumentasjon og vurdering	S. 21
• Dagsrytme og faste aktiviteter i løpet av uken	S. 23
• Kosthold	S. 24
• Trivsel, glede og humor	S. 24
• Mobbing	S. 25
• Selvtillit og Selvfølelse	S. 25
• Tradisjoner	S. 26
• Tilvenning nye barn	S. 27
• Overgang internt fra en avdeling til en annen	S. 28
• Overgang barnehage/skole	S. 28
• Foreldresamarbeid	S. 29
• Personalet- Taushetsplikt, meldeplikt, opplysningsplikt og politiattest	S. 31
• Helse, miljø og sikkerhet	S. 32
• Samarbeidspartnere	S. 33
• Avslutning	S. 34

Innledning

Dette er felles årsplan til Grønskjeret barnehage. Den forteller om barnehagens felles målsetninger, valg og fokusområder. I tillegg har hver avdeling laget årshjul, hvor de ut i fra denne årsplanen, som er deres arbeidsplattform, beskriver mer hvordan de arbeider.

Årsplanen har flere funksjoner:

- Arbeidsredskap for barnehagens personale for å styre virksomheten i en bevisst og uttalt retning.
- Utgangspunkt for foreldrenes mulighet til å kunne påvirke innholdet i barnehagen.
- Grunnlag for kommunens tilsyn med barnehagen.
- Informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til eier, politikere, kommune, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte.

Denne felles årsplanen representerer barnehagens plattform.

Presentasjon av barnehagen

Grønskjeret barnehage er en privat barnehage som ligger i naturskjønne omgivelser like ved friluftsområde Grønskjeret på Tertnes. Vi ligger like ved en flott skog med ulike aktiviteter og det er ikke lang vei til sjøen og badestrand. Barnehagen er eid av Barn-Nett A/S, med Tone Tenold som initiativtaker. Barn-Nett A/S lager også administrasjonsprogrammer for barnehagesektoren.

Barnehagen åpnet august 1996. Den består av seks avdelinger. En «ren» småbarns avdeling med barn i alderen 1-2 år, og fem avdelinger med barn i alderen 1-6 år. Vår bemanning tilfredsstiller både pedagognormen (gjeldende fra august 2018) og bemanningsnormen (gjeldende fra august 2019) allerede i år.

Barnehagen er inndelt i avdelinger. Hver avdeling har frihet til å arbeide på sin måte innenfor barnehagens felles målsetninger og rammeplanen for barnehager. Hver avdeling får lov å ha sitt særpreg. Samtidig er det viktig at ikke hver avdeling sitter på sin tue og holder på sitt. Det er viktig å utveksle ideer og erfaringer og utnytte ressursene som ligger i personalet. For å skape en helhets- og fellesskapsfølelse arbeider vi en del på tvers av avdelingene.

Vi har felles skolestartergruppe en gang i uken, felles turgruppe for de nest eldste barna en gang i måneden, juleverksted, kor samt diverse fester o.l. Avdelinger deler garderober, bad og kjøkken. I utetiden leker barn og voksne fra ulike avdelinger sammen. På denne måten blir alle barn og voksne i barnehagen godt kjent med hverandre.

De fleste av barna i barnehagen kommer fra nærmiljøet rundt barnehagen.

Personalet

Vi er 23 ansatte i barnehagen. Personalgruppen består av engasjerte voksne som har som mål å gi barna gode opplevelser. Det er åtte barnehagelærere i barnehagen i år. Vi har personale med ulik erfaring og bakgrunn, forskjellig alder, og ulike interesser. Tilsammen har vi en personalgruppe som utfyller hverandre på en god måte.

Krabbeskjulet

Anita Hjortland
Linda Urdal
Glenda Wiik

Pedagogisk leder/ Barnehagelærer
Barnehagelærer
Fagarbeider

Ekornhulen

Lene H. Løvfall
Siv M Wikane
Anne Pedersen
Irene Førdedal

Pedagogisk leder/ Barnehagelærer
Pedagogisk leder/ Barnehagelærer
Assistent
Assistent

Humlesvingen

Marit Heum
Kent Vidar Nordtveit
Katrine Torsvik

Pedagogisk leder/ Barnehagelærer
Barnehagelærer
Assistent

Lerkestuen

Tone O.Årdal
Hanne Branum
Beate Bergkvist

Pedagogisk leder/ Barnehagelærer
Assistent
Assistent

Pinnsvinkroken

Anne Karin Larsen
Frida Engesæther
Marianne Morvik
Laila Frantzen

Pedagogisk leder/ Barnehagelærer
Barnehagelærer
Assistent
Fagarbeider

Andedammen

Anne-Sofie Markhus Paulsen
Cathrine Vognstølen
Gunn Birkevold Kleppe

Pedagogisk leder/ Barnehagelærer
Assistent
Assistent

Permisjon

Astrid Torma Assistent
Karianne Apesland Assistent

Foreldrepermisjon
Foreldrepermisjon

Styrer

Ørjan Amundsen

Barnehagelærer

Renhold

Bergen Renhold

Lovverk og rammer

Følgende lover og rammer gjelder for Grønskjeret barnehage:

- Barnehageloven Denne gir overordnede bestemmelser om barnehagens formål og innhold.
- Rammeplan for barnehagen- innhold og oppgaver. Målet med rammeplanen er å gi styrer, pedagogiske ledere og det øvrige personalet en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet. Rammeplanen gir også informasjon til foreldre, eier og tilsynsmyndighet.
- Grunnloven (paragraf 104 og 108) og Barnekonvensjonen (spes. artikkel 3,12 og 30)

Dette er de viktigste lovene og rammene vi har å forholde oss til. Ut i fra føringene fra barnehageloven og rammeplanen har vi laget denne årsplanen for barnehagen.

Etter krav fra ”Internkontrollforskriften”, har vi et Helse, Miljø og Sikkerhetssystem (HMS) i barnehagen. Tone Tenold, har utarbeidet en mal for HMS i barnehager. Dette er en del av dataprogrammet Styrerassistenten. Vi har arbeidet oss gjennom denne malen og laget Grønskjeret barnehages egen HMS system. HMS systemet vårt omhandler bl.a. brannsikkerhet, vernerunder, medisiner i barnehagen, ulike handlingsplaner, kontrakter, stillingsinstruks osv. Vi har årlig gjennomgang sammen med bedriftshelsetjenesten samt oppdateringer og revisjoner av systemet vårt.

Barnehagens verdigrunnlag

Å skape gode barndomsminner gjennom
opplevelser og erfaringer preget av
trivsel, vennskap og lek.

I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosialkompetanse og kommunikasjon og språk ser vi i sammenheng og sammen bidrar dette til barns allsidige utvikling og den gode barndom.

Barnehagens fysiske miljø skal være trygt og utfordrende og gi allsidige bevegelseserfaringer. Vi er heldig som har et så flott utemiljø både innenfor og utenfor porten som gir nettopp dette.

I barnas fysiske miljø ute og inne skal personalet sikre at alle får delta og at leker og materiell er tilgjengelig for barna.

For å gi barna gode barndomsminner trengs det:

- ✓ Engasjerte, positive og kompetente voksne
- ✓ Trygge barn
- ✓ Trivsel hos barn og voksne bygget på kristne og humanistiske grunnverdier som respekt for menneskeverdet og naturen. Åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet.
- ✓ Tilrettelegging for barnas mulighet til å påvirke egen hverdag.
- ✓ Vennskap. Alle trenger ikke være med alle, men alle skal ha noen å leke med!
- ✓ Godt læringsmiljø, tilgjengelige voksne og materiell.
- ✓ Planlegging og spontanitet
- ✓ Vurdering og dokumentasjon av arbeidet vårt
- ✓ Godt samarbeid med foreldrene
- ✓ Fornøyde foreldre/ foresatte
- ✓ Gode og trygge relasjoner
- ✓ En hverdag preget av varme, humor og glede

Barnehagen vår skal være et godt sted å være for barna. Barna skal føle trygghet, omsorg og trivsel. Foreldrene skal forlate barna og vite at barna har det godt hos oss. De voksne skal se barna, prate med dem, gi dem utfordringer, trøst, kos. Årene i barnehagen skal gi barna gode minner, opplevelser og læring som de skal ta med seg videre i livet. Og personalet i barnehagen har hovedansvar for at utviklingen blir allsidig og minnene blir best mulig.

Å ivareta barnas behov for omsorg, lek, læring, danning og allsidig utvikling er barnehagens samfunnsmandat

Barns medvirkning

Barn har rett til å bli hørt. Det er lovfestet i ” Barnehageloven” og nedfelt i FN sin barnekonvensjon. I barns medvirkning ligger det både medbestemmelse og selvbestemmelse. Medbestemmelse vil si å bestemme sammen med andre og ha innvirkning. Medbestemmelse er ofte forhandlinger der barna får opplevelse av innflytelse. Samtidig vil de oppleve at i et fellesskap kan det ikke alltid bli som den enkelte ønsker. Medbestemmelse innebærer at de voksne lar seg påvirke. Medbestemmelse er ikke å la barna få si det de mener og så bestemmer de voksne.

Selvbestemmelse er å bestemme noe selv. Ta egne valg. Selvbestemmelse i barnehagen er at barna kan gjøre valg innenfor barnehagens muligheter. Å bestemme selv er også viktig for å bli ansvarlig for sine egne handlinger.

Barnehagen må ta utgangspunkt i barns egne uttrykksmåter. De yngste barna i barnehagen formidler sine synspunkter ved kroppsholdning, mimikk og andre følelsesmessige uttrykk. Mens de eldste kan i tillegg bruke språket til å uttrykke seg.

Å ta barns medvirkning på alvor forutsetter god kommunikasjon mellom barna og personalet og mellom personalet og foreldrene.

Barns medvirkning betyr for oss i Grønskjeret barnehage:

- At vi ivaretar barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre barna til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet.
- At vi setter av tid og rom for å lytte og samtale med barna.
- Barna får delta i utformingen av ukeplan/månedspan. Være med å velge turmål, middag, aktiviteter inne/ute, velge bøker/sanger.
- Barna bestemmer selv hva de vil ha på skiven og hvilken frukt de vil ha.
- At vi voksne tar barnas svar på alvor når vi stiller spørsmål om hva de ønsker.
- Av og til, legge planer/rutiner på hyllen, når barna har andre ideer og innspill.
- Kartlegge barnas interesser og ønsker i forkant av planlegging. Eks til valg av tema.
- Ta barna med på vurdering.

Hver avdeling kan ha ulike innfallsvinkler og aktiviteter for å arbeide med barns medvirkning. Dette kommer frem i de ulike avdelingene sine planer.

Omsorg

Omsorg er en viktig del av det uformelle samspillet i barnehagen og handler om relasjonen mellom oss voksne og barna, og om barnas omsorg for hverandre. Omsorg forbindes med evnen til nærhet, ømhet, trøst, varme, godhet, oppmerksomhet, tålmodighet og innlevelse. Omsorg skal prege alle situasjonene i hverdagen og komme til uttrykk når barn leker og lærer, i stell, ved måltider og i påkledning.

God omsorg styrker barns forutsetninger for å utvikle tillit til seg selv og andre, gode relasjoner og til gradvis å ta større ansvar for seg selv og fellesskapet.

Vi voksne ønsker å jobbe aktivt for å hjelpe det enkelte barn til å bli trygge og selvstendige mennesker. Vi utfordrer barna, stiller spørsmål og undrer oss sammen, oppmuntrer og veileder.

Vi ønsker også alltid å være klar med en skulder å gråte på, eller være der med en god klem når

det trengs. Vi må være tilgjengelig for barna, vi må være der de er og helst i deres «høyde» sånn at de lett kan ta kontakt og vi kan ta kontakt med dem.

Du som voksen skal:

- Ivareta barnas behov for omsorg, inkludert behov for ro og hvile.
- Legge til rette for at barna kan knytte seg til de voksne og til hverandre.
- Sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen.
- Møte alle barn med åpenhet, varme, interesse og omsorg.
- Være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet.
- Støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg.
- Bidra til at barna kan utvikle tillit til seg selv og andre.

Sosial kompetanse, vennskap og felleskap

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. Barn som er sammen med andre barn, lærer mye om andre mennesker og seg selv. Noen sosiale ”spilleregler” må læres. Hvordan forholder vi oss til andre, hvordan «trår» vi inn i en lek, ta initiativ til samspill, opprettholde vennskap osv.

Sosial kompetanse utvikles kontinuerlig gjennom handlinger og opplevelser. Det skjer i alle situasjoner i løpet av dagen. I ulike aktiviteter som eksempel omsorg, lek og læring.

Vennskap og lek er viktig for utvikling av sosial kompetanse, og det beste vi som voksne kan gi barn er at de oppfatter at andre barn har lyst til å være sammen med dem. Vi voksne må hjelpe barna å utvikle en sunn selvtillit med et positivt selvbilde. Ett betydningsfullt «jeg» i ett inkluderende felleskap. Dette oppnår vi ved blant annet å være bevisst hvilke rollemodeller vi faktisk er. Gjennom egen væremåte bidrar vi voksne til barns læring av sosiale ferdigheter. Samtidig må vi støtte og veilede barna i deres sosiale utvikling.

Du som voksen skal:

- Støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner.
- Samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i felleskap.
- Støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger.
- Støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.
- Forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestengning, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre. Oppdager en noe av dette brukes handlingsplanen vår for dette.

Lek

I barnehagen er vi opptatt av å gi barnas frilek gode vilkår. Leken har en verdi i seg selv. I leken utvikles vennskap. Barna må få tid til å leke og være barn. Barna må få mulighet til å sette i gang lek på eget initiativ, uorganisert fra voksnes side. De må selv bestemme innholdet og lekens utvikling. Det er blant annet gjennom lek barna blir sosiale. Vi voksne skal tilrettelegge, inspirere og være støttende i barnas lek. Barn som ikke deltar i lek, holdes utenfor eller ødelegger andres lek, trenger ekstra støtte av voksne. Barna er lekens eksperter og leken må være på deres premisser.

Du som voksen skal:

- Organisere rom, tid og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek.
- Bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketema.
- Fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og erfare glede i lek.
- Observere, analysere, støtte, delta i og berike leken på barnas premisser.
- Veilede barna hvis leken medfører uheldige samspillsmønstre.
- Være bevisst på og vurdere egen rolle og deltagelse i barnas lek.
- Ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken.

Læring

Barn lærer ved å samhandle med omgivelsene. Læring foregår i det daglige samspillet med andre mennesker og med miljøet. Læring henger sammen med lek, danning og omsorg. Læring foregår i både formelle og uformelle læringssituasjoner. Formelle læringssituasjoner er planlagt og ledet av voksne og kan ta utgangspunkt i for eksempel fagområdene. Uformelle læringssituasjoner er mer knyttet til hverdagsaktiviteter, her og nå situasjoner, lek, oppdragelse og samspill med andre. I denne uformelle læringen skjer kanskje den aller viktigste læringen.

For at det skal finne sted god læring er det viktig at barna opplever vennskap, føler trygghet og opplever mestring og glede. Vi voksne må legge til rette for at det skal oppstå slike gode læringssituasjoner. Gode læringssituasjoner må oppstå i både i formelle og uformelle situasjoner. Barn lærer av erfaringer de gjør. Da er det viktig at vi legger til rette for at de opplever, gir gode, positive og varierte erfaringer. Når vi legger til rette for gode erfaringer og opplevelser ”plukker” barna fra disse opplevelsene og lærer ut i fra det. Opplevelsene vi gir barna må gå ut i fra barnas interesser og ståsted. Godt samspill og gode relasjoner mellom barna og barn/voksne er og en viktig del av den opplevelsen de får. Hvordan den voksne møter og tilrettelegger for barnet blir derfor viktig for læringen.

Du som voksen skal:

- Sørge for ett inkluderende felleskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring.
- Legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling.
- Være oppmerksom på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner.
- Støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner.
- Utvide barnas erfaringer og sørge for progresjon og utvikling i barnehagens innhold.
- Støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem.
- Sørge for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.

Progresjon

0 – 3 år

3 og 4 år

førskolebarn

Progresjon i barnehagen handler om at alle barn skal utvikle seg og møte mestring og utfordringer ut ifra sitt «ståsted». Barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens planlagte aktiviteter, leker, materialer, fysiske miljø, i omsorg og selvstendighet øving. Gjennom å bygge på barnas erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter skal personalet:

- Oppdage, følge opp og utvide det barna allerede er opptatt av.
- Planlegge og tilrettelegge for progresjon i innhold for alle barn
- Bidra til at barna får mestringsopplevelser og samtidig har noe å strekke seg etter.
- Legge til rette for fordypning, gjenkjennelse og gjentakelse i barnehagens innhold og arbeidsmåter.
- Gi dem nye erfaringer og tilrettelegge for nye opplevelser.
- Sørge for progresjon i bevisst bruk av materialer, bøker, leker, verktøy, og utstyr samt gjøre disse tilgjengelig for barna.

Dette krever at vi:

- Er tilstede i barnas lek, sitter på gulvet, slik at vi lærer hvert barn å kjenne og vår beste mulighet til å bli kjent med deres interesser og «ståsted».
- Krever at vi aktivt observerer barnet.

- Krever at vi har planer som ikke er så «faste» at de ikke kan endres etter barnas ønsker, interesser og behov.
- Dele barna i grupper etter alder og/eller/ mestringsbehov og interesser.

Danning

Barnehagen har som pedagogisk virksomhet sin egenart og sine tradisjoner som må ivaretas. Anerkjennelse av barndommens egenverdi står sentralt i denne tradisjonen. Den helhetlige og integrerte tilnærmingen som karakteriserer barnehagens virksomhet, ivaretas i formålet blant annet gjennom begrepene omsorg, lek, læring og danning. Danningsbegrepet representerer en presisering om at vi ønsker å tilrettelegge for ett aktivt barn. Et barn som med støtte og nærhet utvikler sin danning i gjensidig samspill med omgivelsene. Ikke et mer eller mindre «passivisert» barn som vi “oppdrar” i en form for “oppdragelse”.

I barnehagen er gjensidig samhandlingsprosesser med barn og voksne i lek og læring og hensynet til hverandre, forutsetninger for barnets danning. Danning skjer i samspill med omgivelsene og er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter. Et grunnlag for barnets allsidige utvikling.

Nære og støttende voksne i barnehagen og i hjemmet er viktig. Voksne som kan gi omsorg, veilede, vise vei og støtte barnet i samspill med omgivelsene er viktig for barnets danning.

Du som voksen skal:

- Tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnets identitetsutvikling og positive selvforståelse.
- Støtte barnas aktivitet, engasjement og deltagelse i felleskapet.
- Synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i felleskapet.
- Legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger.
- Utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler
- Synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring.

Språk og kommunikasjon

Vi må være bevisst at all kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen og alle barn skal få delta i aktiviteter og samspill som fremmer kommunikasjon. Vi tror gode kommunikasjonsevner og sosial kompetanse er viktig for barna og som senere trivsel og livsglede. Barnets språkutvikling er grunnleggende for barns læring og utvikling. Språket er

personlig og identitetsdannende og nært knyttet til følelser. Både den ikke verbale og verbale kommunikasjonen er viktig for å utvikle et godt muntlig språk. Et godt utviklet morsmål er en grunnleggende forutsetning i språkutviklingen også når det gjelder skriftspråk og leseforståelse. Målet er at barnehagen utvikler økt kunnskap om hvordan vi kan stimulere barnas språkutvikling. Ett språk som fremmer identitetsdanning og personlig utvikling. Språket er altså et kommunikasjonsmiddel, redskap for tenkning og refleksjon. Det er et uttrykk for følelser og opplevelser. Det er et viktig «redskap» i integrering.

Du som voksen i barnehagen skal:

- Anerkjennelse og respondere på barnas ulike verbale og non verbale uttrykk og støtte opp om deres språkutvikling. Sette ord på barnas hverdag.
- Stimulere barns verbale og nonverbale kommunikasjon og legge til rette for alle barn involveres i samspill og i samtaler.
- Sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser.
- Være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjonen med alle barn.
- Eksempler på konkrete innhold i arbeid med språk er: synliggjøring av skriftspråket, lese bøker og ha dem tilgjengelig for barna, bruke sang, dikt, rim og regler, øve barnas evne til å lytte, bruke flanellograf, spille billedlotto, introdusere ulike begreper,
- Følge med på barnas kommunikasjon og språk. Fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker eller som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling.
- Bidra til at språklige mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/ samiskspråklige kompetanse.
- Bruke språk kartleggingsverktøy på de barna en er usikker på følger aldersadekvat språklig utvikling.

Friluftsliv

I Grønskjeret barnehage har vi valgt å legge vekt på det å være ute og bruke naturen rundt oss. Lek og aktivitet ute gir andre utfordringer og opplevelser til kropp og sjel. Erfaring viser gir sosial samhörighet. Barnehagen grenser til friluftsområdet på Grønskjeret og det er naturlig å dra nytte av de mulighetene som finnes der. I tillegg har vi andre ”grønne lunger” i nærmiljøet som inspirerer til lek, tur, aktiviteter og undring. Disse blir mye brukt. En stor del av området innenfor gjerde er naturtomt med ulendt terreng og et lite ”fjell” som gir motoriske utfordringer. Fra ”fjellet” er det fantastisk utsikt som innbyr til lek, filosofering eller en rolig stund litt for seg selv.

Vi må utnytte ressursene som ligger i personalgruppen. Mange av de voksne er glad i friluftsliv. Det er inspirerende å arbeide med noe en liker og den gleden smitter positivt over på barna. Vi har etter hvert også fått en del utstyr til bruk på turer, for eksempel stormkjøkken, lavo, klatreutstyr, hodelykter, kniver til å spikke med og redningsvester.

Mål for Grønskjeret barnehage for friluftsliv:

- Barna skal få gode erfaringer med friluftsliv og uteliv til ulike årstider. Ved å jobbe mot å gi barna positive erfaringer i naturen tror vi barnet vil utvikle positive holdninger til å bruke samt ta vare på naturen senere i livet.
- Undre oss over ulike fenomen i naturen, for eksempel årstider, insekter, planter
- Bli kjent med nærmiljøet

Musikk

Helt siden barnehagen åpnet har arbeid med musikk vært viktig i barnehagen vår. Anita er vår kor ekspert. Hun er aktiv i Arna Sangforening og er flink å engasjere barn og voksne med sang, innlevelse og bevegelse! Barnehage koret er for de to eldste årsklassene i barnehagen. Da samles de fra alle avdelingene. De deles i to grupper som øver annenhver tirsdag. Gruppene lærer de samme sangene, og samles av og til for å øve sammen.

Koret har konsert hvert år for foreldre og søsken, og vi pleier å synge for de eldre på bedehuset og på Midtbygda sykehjem.

De yngste barna som ikke er med på “store koret” er med på “mini kor”. Her samles de og synger enkle sanger, med og uten bevegelse, vi bruker litt instrumenter og noen ganger har vi enkle eventyr. Vi er sammen to og to avdelinger på minikoret.

Mål for musikkarbeidet i Grønskjeret barnehage:

- Gi barna fellesopplevelser gjennom sang, musikk og dans
- Lære sanger, både gamle, tradisjonsrike og nye, moderne
- Bruke instrumenter
- Få frem musikkglæden hos oss voksne, da vil den automatisk smitte over på barna

Digitale verktøy

Ved bruk av digitale verktøy skal personalet være aktive sammen med barna. Digitale verktøy skal brukes med omhu og ikke som noen dominerende arbeidsmåte, men brukes til barnas lek, kreativitet og læring. Barnehagen skal utøve digital dømmekraft og bidra til at barna utvikler en begynnende etisk forståelse knyttet til digitale medier.

Personalet skal:

- Utøve digital dømmekraft når det gjelder informasjonssøk, ha et bevisst forhold til opphavsrett og kildekritikk og ivareta barnas personvern.
- Legge til rette for at barn utforsker, leker, lærer og selv skaper noe gjennom digitale uttrykks former
- Vurdere relevans og delta i barnas mediebruk.
- Utforske kreativt og skapende bruk av digitale verktøy sammen med barna. Fotoapparat, nettbrett, pc, ulike apper.
- Bruke nettbrett til å søke informasjon og bilder i forbindelse med tema eller barnas interesser.
- Bruke nettbrett til å undersøke om informasjon der stemmer med egne opplevelser og erfaringer. Har edderkoppene like mange bein som på bilde/ vi leste om?
- Begynnende etisk forståelse. Synes barna det er greit at vi viser dem til mor og far?
- Sørge for at barna ikke får tilgang til alvorlig skadelig innhold. Det må være aktive voksne tilstede sammen med barna ved bruk av digitale verktøy.
- De voksne må tenke igjennom hvordan en kan formidle nettvett og avverge internett relaterte overgrep og krenkelser til barn og deres foresatte.

Bursdagsfeiring

Barnehagen har bestemt sammen med tidligere samarbeidsutvalg at barna ikke skal ha med seg noe mat når de har bursdag. I stedet lager hver avdeling mat som bursdagsbarnet velger.

Årsaken til at vi har valgt å gjøre det slik er at dere skal slippe å ta med noe, og at vi lettere kan «styre» det slik at det ikke blir så mye søtsaker.

Vi vil også gi barnet ekstra fokus på bursdagen sin, ha samling hvor barnet får være med å velge sanger, leker, synge bursdagssang og lignende. Vi lager krone til bursdagsbarnet og vi har en kappe som bursdagsbarnet får på seg.

Vi henger også ut flagg utenfor inngangen.

Barnehagens arbeidsmåter

Valg av arbeidsmåter gir muligheter for å gjøre barnehagens innhold spennende og variert. Arbeidsmåtene kan bidra til å skape engasjement, interesse og motivasjon og gir mulighet til å tilføre nye erfaringer og opplevelser i barnehagen.

De voksne skal:

- Ta utgangspunkt i barnas erfaringer, interesser, synspunkter og initiativ ved valg og gjennomføring av tema og prosjekter.
- Bygge på kreativitet og lek og være åpne for improvisasjon og barns medvirkning.
- Veksle mellom spontane og planlagte aktiviteter.
- Stimulere barnas undring og evne til å stille spørsmål, søke opplevelser, ta initiativ og mestre nye ting.
- Gi barna varierte inntrykk og mulighet til å uttrykke seg på forskjellige måter.
- Arbeide tverrfaglig og helhetlig og se de ulike delene i rammeplanen i sammenheng.
- Inkludere nærmiljø og lokale forhold ved planlegging og gjennomføring av aktiviteter.
- Vurdere om valg av arbeidsmåter bidrar til å realisere rammeplanens mål.

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og utdanning og gi barn mulighet for medvirkning. Arbeidsmåtene tilpasses enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljø.

Fagområdene

I rammeplanen er det satt opp syv fagområder. Disse fagområdene er i stor grad de samme som barna senere vil møte igjen som fag i skolen. Hvert område vil dekke et vidt læringsfelt. Gjennom året skal barnehagen være innom hvert av fagområdene. Hver barnehage avgjør selv hvordan de vil tilpasse fagområdene til barnehagen.

Arbeidsmåtene skal ivareta barnas behov for omsorg og lek, fremme læring og utdanning og gi barn mulighet for medvirkning. Arbeidsmåtene tilpasses enkeltbarn, barnegruppen og lokalmiljø.

Fagområdene må også tilpasses barnas alder. For hvert fagområde er det i rammeplanen formulert mål og innhold som beskriver hvordan vi skal bidra til å gi barna opplevelser, kunnskap og erfaringer, og hvordan personalet må arbeide for å nå disse målene. Rammeplanen inneholder ikke mål for hva barna skal mestre eller kunne når de forlater barnehagen. Det er selve læringsområdet og arbeidsmåtene barna skal bli kjent med.

De syv fagområdene er:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form

Under ser en hva fagområdene skal inneholde i barnehagen. Innholdet vil komme til uttrykk gjennom innhold og organisering i hverdagen, personalets interaksjon og samspill med barna og gjennom planlagte aktiviteter.

FAGOMÅDE	BARNEHAGEN SKAL	PERSONALET SKAL
Kommunikasjon, språk og tekst	<u>Barnehagen skal bidra til at barna:</u> - uttrykke sine følelser, tanker og meninger. - bruke språket til å ta og opprettholde vennskap og lek. - utvikle ordforråd og begreper. - leker og eksperimenterer med rim, rytme, fortellinger, sagn og uttrykksformer. - opplever spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale - utforske og gjøre erfaringer med skriftspråket.	<u>Personalet skal gi barna:</u> - opplevelse, glede ved å bruke språket og kommunisere med andre. - synliggjøring av språklig og kulturelt mangfold. - samtaler der barnet får fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål. - oppmuntring til å fabulere og leke med språk, lyd, rim og rytme. - mangfold av bøker, sanger, bilder og uttrykksformer - inkludering i språkstimulerende aktiviteter.
Kropp, bevegelse, mat og helse	<u>Barnehagen skal bidra til at barna:</u> - opplever trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt. - blir kjent med egne behov og menneskekroppen. - utvikler gode rutiner for hygiene og kosthold. - videre utvikler motoriske ferdigheter,	<u>Personalet skal:</u> - være tilstedeværende, støtte og utfordre barnet til variert kroppslig lek og anerkjenne barnets mestring. - bidra til at barna tilegner seg gode vaner, holdninger og kunnskaper om kost, hygiene, aktivitet og hvile - gi barna tilgang til varierte og utfordrende bevegelsesmiljøer,

	kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper - opplever å vurdere og mestre risikofylt lek gjennom kroppslige utfordringer. - bli trygge på egen kropp, få positivt selvbylde og bli kjent med egne følelser. -sette grenser for egen kropp og respektere andres. -få innsikt i matens vei til måltidet.	sanseopplevelser og kroppslig lek ute og inne, i og utenfor barnehageområde. - bidra til at barna utvikler et bevisst forhold til retten til å bestemme over egen kropp og respektere andres grenser. - legge til rette for måltider og matlaging bidrar til matglede, deltagelse, samtaler og fellesskaps følelse hos barna. - kjenne og praktisere nasjonale føringer for helsefremmende og forebyggende tiltak som gjelder barn.
Kunst, kultur og kreativitet	<u>Barnehagen skal bidra til at barna:</u> - har tilgang til ting, rom og materialer som støtter opp om deres lekende og estetiske uttrykksformer - tar i bruk fantasi, kreativ tenkning og skaperglede. - bearbeider inntrykk og følelser imøte med kunst, kultur og estetikk gjennom skapende virksomhet ute og inne. -Møter et mangfold av kunstneriske og kulturelle uttrykksformer og utforsker og deltar i kunst- og kulturopplevelser sammen med andre. -bruker ulike teknikker, materialer, verktøy og teknologi til å uttrykke seg estetisk. - opplever glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet.	<u>Personalet skal:</u> - samtale med barna om deres og andres kunstneriske og kulturelle uttrykk - gi rom for, støtte og berike barnas bearbeiding av møter med kunst og kultur - være lydhøre, anerkjenne og imøtekomme barns egen tradisjonskultur og barnekultur. - være lyttende og oppmerksomme på barnas ulike kulturelle uttrykk, vise respekt for deres yringsformer og fremme lyst til å videre i utforskning av de estetiske områdene - motivere barna til å uttrykke seg gjennom skapende virksomhet og gi dem mulighet til å utvikle varierte uttrykksformer. - synliggjøre estetiske inntrykk og uttrykk i barnehagens inne og uterom -gi barna anledning til å bli kjent med et mangfold av tradisjoner og kunst og kulturuttrykk fra fortid og samtid - bidra til at kulturelt mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen.
Natur, miljø og teknologi	<u>Barnehagen skal bidra til at barna:</u> - opplever og utforsker naturens mangfold - får gode opplevelser med friluftsliv året rundt - Opplever, utforsker og eksperimenterer med naturfenomener og fysiske lover. - Får kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, lærer av naturen og utvikler respekt og begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen. -får kunnskap om dyr og dyreliv	<u>Personalet skal:</u> - legge til rette for mangfoldige naturopplevelser og bruke naturen som arena for lek, undring, utforskning og læring. - gi barna tid og anledning til å stille spørsmål. Reflektere, og lage egne forklaringer på problemstillinger, og til å delta i samtaler om det de har erfart og opplevd. - synliggjøre naturfenomener og reflektere sammen med barna om

	- lagerkonstruksjoner av ulike materialer og utforsker muligheter som ligger i redskaper og teknologi - får kjennskap til menneskets livssyklus.	sammenhenger i naturen - utforske og eksperimentere med teknologi og naturfenomener sammen med barna
Etikk, religion og filosofi	<u>Barnehagen skal bidra til at barna:</u> - får kjennskap til grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon og blir kjent med religioner og livssyn som er representert i barnehagen. - utforsker og undrer seg over eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål - får kjennskap til, forstår og reflekterer over grunnleggende normer og verdier - får en forståelse for at det finnes mange ulike måter å forstå ting på og leve sammen på - utvikler interesse og respekt for hverandre og forstår verdien av likheter og ulikheter i et felleskap.	<u>Personalet skal:</u> - formidle fortellinger og skape rom for barnas opplevelser, samtaler, erfaringer og tanker om religion, livssyn, etikk og eksistensielle temaer - utforske og undre seg over eksistensielle, etiske, religiøse, livssynsmessige og filosofiske spørsmål sammen med barna - bidra til å utvikle barnas toleranse, interesse og respekt for hverandre og for mennesker med ulik kulturell, religiøs eller livssynsmessig tilhørighet - gi barna kjennskap til og markere merkedager, høytider og tradisjoner i den kristne kulturarven og andre religioner og livssyn som er representert i barnehagen - samtale med barna om religiøse og kulturelle uttrykk og være bevisst på hvordan egen deltagelse kan støtte og utvide barnas tenkning - identifiserer verdikonflikter i hverdagen, reflektere over verdiprioriteringer og holdninger og ha et bevisst forhold til hvordan disse kommer til uttrykk i arbeidet med barna
Nærmiljø og samfunn	<u>Barnehagen skal bidra til at barna:</u> - oppmuntres til å medvirke i egen hverdag og utvikler tillit til deltagelse i samfunnet - erfarer at alle får utfordringer og like muligheter til deltagelse - utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer og orientere seg og ferdes trygt - blir kjent med lokal historie og lokale tradisjoner - blir kjent med ulike tradisjoner, levesett og familie former - blir kjent med at samene er Norges Urfolk, og får kjennskap til samisk kultur - får kjennskap til nasjonale minoriteter	<u>Personalet skal:</u> - sørge for at barna erfarer at deres valg og handlinger kan påvirke situasjonen både for dem selv og for andre - introdusere barna for personer, steder og samfunnsinstitusjoner i nærmiljøet for å skape tilhørighet og hjelpe barna med å orientere seg og ferdes trygt - gi barna like muligheter, fremme likestilling og motvirke diskriminering, fordommer, stereotyper og rasisme - gi barna forståelse av at samfunnet er i endring, og at de inngår i en historisk, nåtidig og fremtidig sammenheng - gjøre barna kjent med samisk kultur og levesett og knytte det samiske perspektivet til merkedager og hverdagsliv, kunst og kultur og

		mattradisjoner - gi barna begynnende kjennskap til betydningen av menneskerettighetene, spesielt barnekonvensjonen
Antall, rom og form	<u>Barnehagen skal bidra til at barna:</u> - oppdager og undrer seg over matematiske sammenhenger - utvikler forståelse for grunnleggende matematiske begreper - leker og eksperimenterer med tall, mengde og telling og får erfaring med ulike måter å uttrykke dette på - erfarer størrelser i sine omgivelser og sammenligner disse - bruker kroppen og sansene for å utvikle romforståelse - undersøker og gjenkjenner egenskaper ved former og sorterer dem på forskjellige måter - undersøker og får erfaring med løsning av matematiske problemer og opplever matematikkglede	<u>Personalet skal:</u> - bruke matematiske begreper reflektert og aktivt i hverdagen - bruke bøker, spill, musikk, digitale verktøy, naturmaterialer, leker og utstyr for å inaspisere barna til matematisk tenkning - styrke barnas nysgjerrighet, matematikkglede og interesse for matematiske sammenhenger med utgangspunkt i barnas uttrykksformer - legge til rette for matematiske erfaringer gjennom å berike barnas lek og hverdagen med matematiske ideer og utdypende samtaler - stimulere og støtte barnas evne og utholdenhet i problemløsning

Integrering og mangfold

Barnehagen er «den viktigste integrerings- og språkopplæringsarenaen for minoritetsspråklige barn i førskolealder», ifølge St.meld.nr. 23 (KD 2008:9).

Dette har medført at barnehagen har fått nytt mandat i forhold til minoritetsspråklige barn. Noe som i praksis betyr at barnehagen har ansvaret for at minoritetsspråklige barn i førskolealder skal lære norsk og inkluderes i det norske samfunnet.

Begrepene integrering og inkludering henger sammen, selv om de har forskjellig betydning. Integreringsbegrepet handler om ytre rammer, som at man fysisk er til stede på vanlige samfunnsarenaer.

Inkludering handler om en indre opplevelse av å være anerkjent og likeverdig.

Inkludering er en videreføring og en forbedring av begrepet integrering.

Refleksjon i personalgruppen kan få positive konsekvenser for et barns følelse av å være inkludert. Det er likevel bare ett steg på veien til å lage gode tiltak i miljøet som hjelper den enkelte.

Hvilke arbeidsmåter vi velger, og hvordan vi organiserer oss, er avgjørende for å få til en inkluderende praksis.

For å sikre integrering og mangfold må vi voksne:

- Bruke ICDP (International Child Development Programme) veiledning i personalgruppen. En av hoved målsetningene for ICDP er å styrke positiv oppfatning og holdning til barnet.
- Møte barna med tillit og positive forventninger. Gi de en følelse av å være god nok.
- Sikre godt foreldresamarbeid gjennom å vise respekt og tilrettelegge.
- Jobbe aktivt barnehagen som språkarena.
- Jobbe med relasjoner mellom barn, voksne – barn og barnehage – hjem. Det er viktig å bruke tolk for å sikre god kommunikasjon og korrekt informasjon.
- Reflektere sammen i personalgruppen.
- Fremme barnas kulturelle bakgrunn på en positiv måte.

Holdningene til de som arbeider i barnehagen, avgjør i stor grad hvordan barnet opplever å bli møtt.

Når en personalgruppe reflekterer, kan holdninger formes, og praksis endres. Det kan oppleves som en læreprosess når ulike perspektiver til inkludering drøftes.

Personalet har ansvar for at alle barn, uansett funksjonsnivå, alder, kjønn og familiebakgrunn får oppleve at de selv og alle i gruppen er betydningsfulle personer for fellesskapet. Barnehagen skal være et miljø hvor ulike individer og ulike kulturelle ytringer møtes i respekt og undring for det som er forskjellig.

Å belyse ulikhetene og det som er felles kan gi grunnlag for forståelse og innsikt.

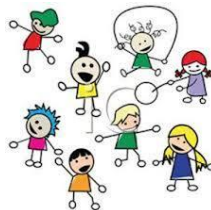
ICDP

ICDP betyr International Child Development Programme. Lene Løvfall og Tone Årdal i personalgruppen har tatt videre utdanning via Bergen kommune og er sertifiserte ICDP veiledere. De har lært opp personalgruppen.

ICDP består av 8 tema for godt samspill. De 8 temaene er:

1. Vis positive følelser- vis at du er glad i barnet.
2. Juster deg etter barnet og følg dets initiativ.
3. Snakk med barnet det er opptatt av og prøv å få i gang en følelsesmessig samtale.

4. Gi ros og anerkjennelse for det barnet klarer.
5. Hjelp barnet til å samle oppmerksomheten sin, slik at dere har felles opplevelse av det som er rundt dere.
6. Gi mening til det barnet opplever ved å sette ord på det, med følelser og entusiasme.
7. Utdyp og gi forklaring til det du opplever sammen med barnet.
8. Hjelp barnet å kontrollere seg selv ved å planlegge sammen og ved å sette grenser på en positiv måte

Planlegging, observasjon, dokumentasjon og vurdering

Planer og planlegging

I Grønskjeret barnehage utarbeider vi en felles årsplan som tar for seg hele barnehagens pedagogiske virksomhet. I tillegg lager hver avdeling årshjul som inneholder litt mer konkrete mål og tanker for hver avdeling.

Med utgangspunkt i årshjulet utarbeider vi månedsplaner som foresatte får utdelt. Her står det hva som skal skje den kommende måneden og tilbakeblikk på måneden som nettopp har vært.

På avdelingsmøter lager vi planer, reflekterer og evaluerer. Vi har også pedagogisk ledermøter, personalmøter og planleggingsdager hvor vi vurderer og evaluerer det arbeidet vi gjør i barnehagen.

God planlegging bidrar til en gjennomtenkt og hensiktsmessig bruk av barnehagens ressurser og letter evaluering.

Foreldre blir gitt mulighet til å påvirke gjennom foreldremøter, samarbeidsutvalg og daglig kontakt.

Observasjon

Å observere er å iakttå, undersøke og holde utkikk etter noe. Observasjon er noe vi gjør daglig og danner grunnlaget for det vi skal dokumentere.

Vi observerer enkeltbarn for å få kunnskap om barnets personlighet, erfaringer og utviklingsnivå. Vi skal gi alle barn oppfølging og utfordringer tilpasset deres utviklingsnivå og sørge for at de har progresjon i sin utvikling.

Vi observerer gruppen for å få kunnskap om det sosiale samspillet i barnegruppen. Med utgangspunkt i denne kunnskapen kan vi se om vi arbeider i tråd med de målene vi har satt oss i årsplanen. På denne måten kan vi videreutvikle det som er bra og sette fokus på det som ikke fungerer.

Dokumentasjon

Dokumentasjon av personalets arbeid synligjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i rammeplanen og barnehageloven.

Mål:

- Dokumentasjon bidrar til at barnehagen utvikler seg
- Dokumentasjon kan være et middel for å få frem ulike oppfatninger og åpne for kritisk og reflekterende praksis
- Gir informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnegruppen

Vi ønsker å dokumentere for:

- å synliggjøre viktigheten av det vi gjør og hva vi gjør i barnehagen
- hensynet til det enkelte barnet
- å synliggjøre barnehagens egen pedagogikk, som danner grunnlag for refleksjon og utvikling
- å synliggjøre arbeidene til barna og den pedagogiske prosessen

Vi dokumenterer gjennom:

- dags rapport
- månedsbrev
- bilder av barna
- barnas arbeider
- gjennom den daglige kontakten med foresatte, i bringe- og hentesituasjon

Vurdering

Vurdering er et redskap for barnehagen til å måle om vi er på rett vei mot målene. Det er et middel til stadig forbedring samtidig som det er en dokumentasjon på det viktige arbeidet vi gjør i barnehagen. Hovedformålet med vurdering er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

En god barnehage er hele tiden i utvikling, både organisatorisk og pedagogisk, i forhold til målene vi har satt oss. Vurdering er noe som gjøres hver dag, i planlagte og ikke planlagte aktiviteter, i tillegg vurderer vi på planleggingsdager, avdelingsmøter, pedagogisk leder møter, personalmøter. Når vi vurderer det pedagogiske arbeidet skal arbeidet beskrives, analyseres og fortolkes uti fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen.

Dagsrytmen og faste aktiviteter i løpet av uken

En fast dagsrytme gir barna opplevelse av trygghet og gjenkjennelse. Vi trenger en viss struktur for å få hverdagen til å fungere for «små» og «store».

Alle tider er ca.-tider, og vi kan være fleksible

Kl. 07.00-07.30	Barnehagen åpner på en avdeling. Humlesvingen.
Kl. 07.30-08.30	Rolig lek/aktivitet på avdelingene.
Kl. 08.30-09.00	Håndvask, frokost.
Kl. 09.00-11.15	Frilek, grupper, og ulike tilrettelagte/planlagte aktiviteter, ute og inne.
Kl. 11.15	Håndvask og bleieskift,
Kl. 11.30-12.00	Lunsj der vi i størst mulig grad smører maten vår selv.
Kl. 12.00	Toalettbesøk / bleieskift. Vi kler på oss og går ut, sovebarna legger seg.
Kl. 14.30	Frukt, knekkebrød. De som ønsker yoghurt har det med hjemmefra.
Kl. 14.45-16.30	Frilek ute eller inne.
Kl. 16.30	Barnehagen stenger. (Ansatte skal kunne låse døren klokken 16.30)

Kor og minikor

Omtalt mer detaljert i eget avsnitt over.

4 års gruppe (barn som har to år igjen i barnehagen)

Denne gruppen har en felles pedagogisk aktivitet og tur dag sammen med alle de andre 4 åringene i barnehagen den siste onsdagen i måneden fra kl. 10.00- ca11.30. Ansaret for disse dagene «rullerer» fra avdeling til avdeling.

Utforskergruppen (barn som har et år igjen i barnehagen)

Omtalt mer detaljert i eget avsnitt nedenfor” Overgang barnehage/skole”.

Samlingsstund

Når vi har samlingsstunder deler vi gruppen noen ganger. Innholdet i samlingen kan være: sang, lese månedens dikt, trekke kalenderen, snakke om dag, dato, måned, årstid, klær, lese bok, fortelle eventyr og innhold med fokus på temaet vi jobber med i perioden.

Turdag

Vi har faste tur dager i barnehagen.

Som oftest går turene til: lekeplasser i nærområdet, til skogen, til sjøen eller til Monsamarken. Vi vil også dra på lengre utflukter som Munkebotn, Stoltzen og Geitanuken avhengig av barnets alder. Noen av turene har vi sammen med jevnaldrende på andre avdelinger.

Noen ganger tar med oss stormkjøkken eller lager bål. Da er vi ute en stor del av dagen, lager mat og koser oss. Barna tar ofte med ting de finner ute, og dette kan vi bruke til å leke med, eller kanskje lage noe av.

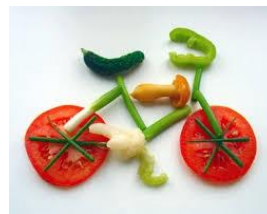
Vi tror at når barna lærer å bli glad i naturen, vil de også ønske å ta vare på den senere i livet.

Kosthold

I Grønskeret barnehage betaler alle kr.390,- i kostpenger. Det dekker all mat i barnehagen; frokost, lunsj og frukt. Til frokost og lunsj blir det servert brødmat. Lettmelk og vann til drikke. Saft er bare til fest. Minst en gang i uken blir det laget varm mat. Enten inne eller ute på tur. Vi prøver å ha et sunt kosthold med grovt brød og variert og sunn mat. Vi har valgt og ikke være en «100 % sukkerfri barnehage», men tenker sunnhet uten å være “fanatiske”.

Barna får hver dag fruktmåltid på ettermiddagen. Vi kjøper inn variert frukt og grønnsaker. Dette blir delt opp og lagt på fat, så får barna velge det de ønsker. Det blir også gitt tilbud om knekkebrød. De som ønsker yoghurt må ha det med seg hjemmefra. Vi legger vekt på at måltidene skal være en trivelig stund, der barna får tid og ro til å spise og kose seg med maten. Og der en samtidig kan prate sammen og delta i fellesskapet. Kort sagt fremme matglede og sunne helsevaner.

Trivsel, glede og humor

Det aller viktigste for oss i barnehagen er at barna og personalet som jobber her skal trives. Foreldrene skal gå om morgenen og vite at barnet deres har det trygt, godt og trives i barnehagen. Uten trivsel i barnegruppen er det vanskelig å få gjennomført andre mål en setter seg. Trivsel henger sammen med glede og humor. Barn viser glede i sang, dans, i skapende prosesser, de har gjensynsglede og gruppeglede. Humor gir livsglede og overskudd, det er en væremåte, en livsform som er et mål i seg selv. Når vi voksne viser glede og humor smitter det over på barna. Vi synes selv at vi har mye glede og humor i barnehagen, både blant personale, blant barna, og i samspillet mellom barna og de voksne. Den humoren og gleden vi har i barnehagen vil vi ta godt vare på, for den ønsker vi å beholde.

Mobbing

Mobbing i barnehagen er når et barn systematisk over tid fornedres av et annet barn eller en barnegruppe og maktforholdet mellom partene er skjevt. Maktmidlene som brukes kan være for eksempel, slag, spark, erting, utestenging eller ignorering.

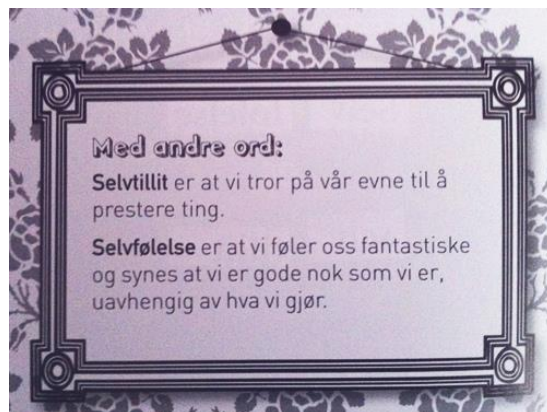
Vi ønsker å forhindre mobbing og skape et trygt miljø for barna i vår barnehage med aktive og tydelige voksne.

De voksne skal:

- være sitt ansvar bevisst når det gjelder å forebygge og slå ned på mobbing. (nulltoleranse)
- skape et miljø der barn og voksne møtes med varme, anerkjennelse og oppmuntring. Et miljø hvor barn og voksne opplever respekt og at de er verdifull.
- jobbe bevisst med barnas sosiale kompetanse.
- være aktiv i barns lek og gå inn i lek der det oppdages uheldige makt mønstre. Barn lærer best i her og nå situasjoner.
- aldri snakke negativt om andre mennesker.
- være tilgjengelig for barna. Lytte og spørre om hvordan de har det. Være støtte for dem som trenger det.
- Samarbeide med foreldrene om hvordan mobbing kan forhindres.

Observeres mobbing har vi egen tiltaksplan i internkontrollsystemet som skal iverksettes.

Selvtillit og Selvfølelse

Begrepene selvtillit og selvfølelse blir av og til brukt om en annen. Har en høy selvtillit så har en også høy selvfølelse tenker mange. Er det egentlig sånn? Og gir høy selvfølelse nødvendigvis høy selvtillit? Operasjonaliserer man begrepene kan vi si de inneholder:

Selvfølelse

- ✓ Mitt selv
- ✓ Min kjerne
- ✓ Mitt senter
- ✓ Min indre målestokk

Selvtillit

- ✓ Er god til
- ✓ Er dyktig til

Ofte kan vi være flinke å stimulere økt selvtillit men mindre flink til å styrke barnas selfølelse. Her må det være en balanse. Økt fokus må være på å styrke barnas selfølelse da det er her en gjerne ofte ikke er konsekvent nok i en personalgruppe.

Når vi snakker til barn er det ofte i en form for «godkjennelse» eller «anerkjennelse». Godkjennelse kan vi si er ros og kritikk. Godkjennelse er en form for ytre styring. Vi bruker mye «du utsagn» Nå er du etc. Vi som roser setter oss i en god situasjon ikke den som får ros. Den som roser har makt. Mye ros gir selvtillit men kan føre til dårligere selfølelse. Vi blir ikke anerkjent, vi blir styrt «utenfra». Anerkjennelse derimot fører til indrestyring for barnet. Det gir selfølelse. Voksne som er flink til å anerkjenne bruker «jeg utsagn». «Jeg ser hva du mener...», «jeg er glad for å se deg..», «jeg ser du koser deg når du maler...»

For å styrke barnas selfølelse må vi: Gi positive tilbakemeldinger til barnet på hvem det er som menneske og ikke bare hva det mestrer. «Så kjekt det er å se deg blir så glad når du kommer i barnehagen», «har savnet deg», «du er så snill du», «det var fint gjort av deg se så glad de andre ble», «du koser deg du når du tegner», det er så kjekt å leke med deg». Vi må støtte ordene våre nonverbalt også. Vise med kroppsspråk, mimikk at vi er glade i dem og at vi setter pris på dem. Barna må få høre at de i seg selv er god nok.

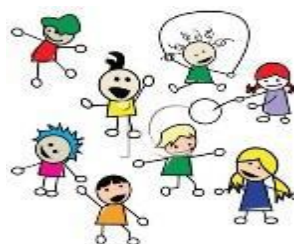
For å styrke barnas selvtillit må vi: Gi ros og fremheve det barnet er god til og mestrer. Være støttende slik at barnet kan mestre nye situasjoner med litt hjelp eller en trygg «havn» ved sin side.

Tradisjoner

Vi har i barnehagen laget oss noen tradisjoner, noen faste aktiviteter som vi hvert år arrangerer på tvers av avdelingene.

Disse er:

- Høstfest.
- Juleverksted
- Adventsamling

- Nissefest
- Luciafeiring
- Samefest
- Karneval
- Konsert med koret
- Overnattingstur for de eldste i mai
- M.m

Mål for disse aktivitetene:

- Skape glede og forventninger hos barna i forkant av aktiviteten.
- La barna delta i forberedelsene til aktivitetene (planlegge, ha samlinger, lage ting, synge osv)
- Skape samhold blant barn og voksne på tvers av avdelingene.

Tilvenning nye barn

Mål: Målet med tilvenningen er å skape trygghet for barnet og foreldrene

Før barnet begynner:

- Vi sender ut velkomst brev med hilsen og informasjon.
- Vi gjør klar plass i garderoben
- Vi lager plass ved bordet (dersom avdelingen har faste plasser rundt bordet)
- Vi snakker med de andre barna på avdelingen om at det begynner en ny jente/gutt

Når barnet begynner:

- Vi tar imot dere når dere kommer. Er en voksen som vil ha mest med det nye barnet og foreldrene å gjøre. Det er samtidig viktig at barnet og foreldre blir kjent med alle voksne på avdelingen.
- Vi viser barn og foreldre plassen til barnet samt en omvisning rundt i barnehagen.
- Vi tar imot informasjonspapirene som foreldre har fått tilsendt og som skal leveres til barnehagen ved oppstart.
- Vi forteller litt hvordan vi tenker oss at tilvenningen skal være. Det er stor variasjon fra barn til barn. Det er ulikt hvor lenge det har behov for å ha foreldrene tilstede og hvor lange dager det bør ha i starten. Her vil barnehagen og foreldrene vurdere dette underveis og gjøre avtaler.

Overgang internt fra en avdeling til en annen

Når barna går fra en avdeling til en annen tilvennes barnet over tid til ny avdeling. Dette gjelder som oftest barn som går fra Andedammen til søskengruppe avdelingene oppe.

I April, Mai og Juni er barna som skal bytte avdeling på besøk hos ny avdeling sammen med en voksen. Når vi føler at barnet er trygg nok til å prøve å være «alene» en liten stund, på den nye avdelingen prøver vi det. I denne perioden ber vi også foreldrene ta en titt inn på den nye avdelingen, gjerne når de bringer og henter.

Av erfaring har vi sett at ved slik tilvenningen, så blir overgangen god for barnet!

Overgang barnehage og skole

Det siste året i barnehagen er de største i barnehagen ”skolestarterene”. Vi har en egen skolestartergruppe (Utforskergruppen) for disse barna på tvers av avdelingene, en gang i uken. Hver Onsdag.

Målet for denne gruppen er:

- Skape vennskap, sosialt samspill og sosial kompetanse gjennom felles aktiviteter og turer.
- Skape positive forventninger til skolen og det som møter dem der. Vi ønsker ikke å være en «skole». Vi legger vekt på lek og målene beskrevet. Innholdet som beskriver mer konkrete «skole» aktiviteter er noe vi sammen med Tertnes skole har kommet fram til er bra at barna har med seg i «bagasjen» før skolestart.
- Øve seg på ting som er viktig å kunne noe om når de skal begynne på skolen; vente på tur, rekke opp hånden når en skal si noe, fortelle noe i en samlet gruppe, ta imot en beskjed, konsentrere seg om en oppgave.
- Bli kjent med bokstaver, matematikk og hvordan skal en opptre i trafikken.
- Lære å skrive navnet sitt.
- Bli selvstendige. Kle på seg selv, gå på do selv.
- Bli kjent med de andre skolestarterne i barnehagen. Kanskje kommer noen i samme klasse på skolen?

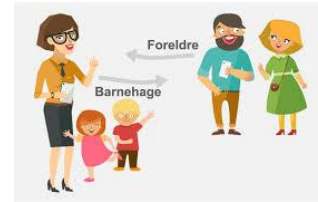
I mai reiser gruppen på overnattingstur som avslutning på barnehagetiden. Årets høydepunkt for barn og voksne! Vi ser på bilder fra tidligere turer og barna gleder seg ofte veldig. For noen av barna er det første gang en skal sove uten de nærmeste rundt seg, og det er kanskje litt skummelt. Men tenk for en mestringsfølelse det er å bli hentet av mamma og pappa i barnehagen etter å ha gjennomført en slik tur! Et minne som sitter lenge!

Hver avdeling har også avslutning for de barna som skal begynne på skolen. Det arrangeres fest og barna får med seg ulike minner fra barnehagen.

De fleste i Grønskjeret barnehage tilhører Tertnes skole. Vi har fått til et godt samarbeid med skolen. Vi har to ledelses møter årlig, besøk på skolen med skolestarterne, besøk av førsteklasse i barnehagen og tur dag/ aktivitetsdag med førsteklasse. Om barna tilhører andre skoler, prøver vi å få til et besøk der også. Informasjonsutveksling om enkelt barn skjer kun ved foresattes samtykke.

Foreldresamarbeid

Barnehageloven understreker at barnehagens arbeid skal foregå i nær forståelse med barnas hjem.

Mål for foreldresamarbeidet i Grønskjeret barnehage:

- God informasjon til foreldrene
- Åpen og trygg kommunikasjon, der en kan gi ris og ros til hverandre
- Påvirkningsmulighet for foreldrene. Daglig kontakt ved bringe og hente situasjonen, AU og SU utvalg, foreldremøte, foreldresamtale og brukerundersøkelse.
(se også pedagogisk relasjons kompetanse og integrering og mangfold)

Informasjon og samarbeidskanaler i Grønskjeret barnehage:

Foreldreinformasjon

Når et barn har mottatt plass i Grønskjeret barnehage får foresatte tilsendt foreldreinformasjon. Foreldreinformasjonen inneholder velkomstbrev med tidspunkt for oppstart, skriv om tilvenning og diverse praktiske opplysninger. Noen skal returneres utfylt til barnehagen.

Daglig kontakt i bringe og hente situasjonene

Hver avdeling ønsker å ta i mot barna om morgenen på en slik måte at de føler seg ønsket og velkommen i barnehagen. Når barna blir hentet, er målet å fortelle litt om hvordan dagen har vært. (Det er ikke alltid like lett å få til dette da flere barn kan bli levert/hentet på samme tid)

Ebarnehage foreldresiden

Alle foresatte får tilgang til barnehagens passord beskyttede IT program “ebarnehage”. Innlogging finner dere på www.ebarnehage.no. Her gis det tilgang til bilder, månedsplaner, ukeplan, dagen i dag (loggen), viktige dokumenter, meldingstjeneste som kan brukes mellom foresatte og barnehage m.m. Her prøver vi å samle informasjonen slik at foreldrene får den på et sted og nyttiggjøre seg denne når det er tid til det.

Foreldresamtaler

Barnehagen, som regel pedagogisk leder, inviterer til samtale om enkeltbarnet 1 gang i året. Det er en toveissamtale der barnehage og hjem utveksler informasjon om barnet og tar opp eventuelle problemer. Foresatte eller barnehagen kan også be om samtale utenom dette hvis det er ønskelig.

Foreldremøter

Avholdes en gang pr. år og er foreldrerådsmøte.

Dugnad

En gang i året (eventuelt flere) innkalles det til dugnad i barnehagen. Dugnad er en sosial og frivillig aktivitet.

Barnehagens foreldreråd

Foreldrerådet i barnehagen består av alle foreldre/foresatte til barna i barnehagen.

Foreldrerådet skal, i samsvar med barnehageloven, velge 3 representanter til barnehagens samarbeidsutvalg (SU). Dette blir gjort på foreldremøtet om høsten. Foreldremøte er foreldrerådsmøte.

I tillegg velger foreldrene en representant fra hver avdeling til et arbeidsutvalg (AU).

Samarbeidsutvalget (SU)

Dette utvalget består av tre representanter fra foreldrerådet, to fra barnehagens ansatte, og av eier. Styrer møter også. SU skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ.

Utvalget skal blant annet fastsette/godkjenne årsplan. Samarbeidsutvalget skal bli forelagt saker som er viktige for barnehagens innhold og virksomhet, og for foreldrene. Eksempel kan være ønsker/ saker fra foreldrerådet eller driftsendringer som barnehagen gjør. Før møtet/ møtene sender vi ut forespørsel til alle i foreldrerådet om saker som ønskes tatt opp.

Kontakt informasjon til medlemmene finner dere på foreldresiden ebarnehage.no

Arbeidsutvalget (AU)

Arbeidsutvalget har en representant fra hver avdeling. Disse to kan ha en særlig funksjon i forhold til egen avdeling og arrangement der. I slike sammenhenger og ellers der det er naturlig, er disse foreldrene kontaktpersoner for sin avdeling.

Hittil har arbeidsutvalget tatt initiativ til og arrangert juletrefest, dugnad, og 17.mai tog.

Hjemmesiden

Barnehagen har sin egen side (www.gronskjeret.no) hvor vi legger ut generell årsplan, vedtekter, kort informasjon om avdelingene. Hjemmesiden er ment som informasjonsside for nye søkere til barnehagen. Ebarnehage.no er siden for foresatte med barn i barnehagen.

Adresse: www.gronskjeret.no

Personalet i barnehagen-

Taushetsplikt, Meldeplikt , Opplysningsplikt og Politiattest

Taushetsplikt

Taushetsplikten omfatter forhold som er av privat karakter om barn, hjem, andre ansatte eller forhold som vedrører driften.

Taushetsplikten er en viktig forutsetning for at barnehagen skal bli betrodd opplysninger om barns familieforhold som kan være avgjørende for barnets opphold, trivsel og utvikling i barnehagen.

Taushetsplikten omfatter både en plikt til å tie om opplysninger om personlige forhold man får kjennskap til som ansatt i barnehagen, og en plikt til å hindre at noen på annen måte får kjennskap eller tilgang til slike opplysninger.

Ved brudd på taushetsplikten kan en straffes etter straffeloven og kan få betydning for arbeidsforholdet i barnehagen.

Taushetsplikten gjelder også etter en har sluttet i arbeidet eller tjenesten.

Taushetsplikten gjelder for ansatte og studenter.

[Barnehageloven § 20 Taushetsplikt](#) , jf. [forvaltningsloven § 13-13 f. Taushetsplikt og begrensninger](#)

Meldeplikt og opplysningsplikt

Barnehageloven § 21 Opplysningsplikt til sosialtjenesten og § 22 Opplysningsplikt til barneverntjenesten pålegger barnehagepersonalet å gi sosialtjenesten bistand i klientsaker. Barnehagepersonalet skal av eget tiltak gi opplysninger om forhold som bør føre til tiltak fra sosialtjenestens side, når taushetsplikten ikke er til hinder for det.

Barnehageloven § 21 Opplysningsplikt til sosialtjenesten og § 22 Opplysningsplikt til barneverntjenesten pålegger barnehagepersonalet, uten hinder av taushetsplikt, å gi opplysninger av eget tiltak til barneverntjenesten når det er grunn til å tro at det foreligger mishandling av barn i hjemmet eller andre former for alvorlig omsorgssvikt.

Opplysninger skal normalt gis av Styrer, men dersom denne unnlater å oppfylle meldeplikt/opplysningsplikten, har arbeidstaker et selvstendig ansvar.

Arbeidstaker kan selv bli sett på som medskyldig dersom denne plikten ikke overholdes.

Husk: Som ansatt har en ansvar for det vi gjør og det vi velger å ikke gjøre.

Politiattest

Før noen jobber i barnehagen skal politiattest av nyere dato fremvises. Vikarer fra Adecco fremviser dette ved ansettelse der.

Helse, miljø og sikkerhet

I følge ” Forskrift om systematisk helse, miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter” er det krav om å etablere system for å sikre de ansattes helse, miljø og sikkerhet. Barna har også et lignende krav. Dette er hjemlet i ”Forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager ”, populært kalt ”Barnas arbeidsmiljølov”.

Hensikten med disse forskriftene er å sikre et godt arbeidsmiljø for ansatte og barn. I barnehagen er det naturlig å flette de ansattes og barnas arbeidsmiljø sammen. HMS systemet barnehagen har er omfattende og utviklet av Grønskjeret Barnehages ”søster firma” Barn- Nett AS. Manglende HMS systemer og kursing rettet mot barnehage drift utløste et behov som nå blir dekket av dataprogrammet ”Styrerassistenten” og programmets HMS del.

For å sikre at barnehagen er ett godt sted å være jobber personalet med pålagte områder som:

- Mål, innhold og plan for vår interne HMS system.
- Vernetjeneste med verneombuds oppgaver kartlegginger og avviks behandling. Vi er også tilknyttet bedriftshelsetjenesten Alfa Helse som utøver kontroll og bistand.
- Førstehjelps håndtering og opplæring.
- Beredskapsplaner for ulike hendelser.
- Sykefraværshåndtering.
- Stoff kartotek og bevisstgjøring av kjemikalie bruk, håndtering og lagring
- Orden renhold og vedlikehold.
- Personal håndtering.
- Foreldre og barn. Informasjons utveksling og sikkerhet. Blant annet medisineringsreglene i barnehagen.
- Brannvern, øvelser, kontroller og opplæring.
- Intern kontroll av mat håndtering og lagring.
- Revisjon og vedlikehold av HMS systemet.

Arbeidet blir gjort på planleggingsdager, møter og i hverdagen. Det er en kontinuerlig prosess.

Samarbeidspartnere

Pedagogisk psykologisk tjeneste - PPT

Hos PPT kan vi søke råd og hjelp, og vi kan henvise barn som trenger ekstra hjelp og støtte. Henvisning til PPT gjøres ikke uten samarbeid og samtykke fra foreldrene.

Norsk lærerakademi, Breistein

Vi har inngått avtale med Norsk Lærerakademi, NLA, at vi skal være øvingslærerbarnehage for dem. Vi har 4 pedagoger med tilleggstudanning som er godkjent for dette i barnehagen og 2 pedagoger holder på med etterutdanning. Vi vil gjennom året ta imot førskolelærerstudenter i deres praksiser. Studentene har praksis i alle tre studieårene. Dere vil få nærmere beskjed når deres avdeling vil få student. Vi synes det er spennende med studenter, og mener at samarbeid med en høyskole er utviklende for barnehagen faglig. Samtidig får barna være med på mange nye spennende pedagogiske aktiviteter.

Morvik Hjemmebakeri

Leverer brød m.m

Bergen Renhold

De tar seg av det daglige renholdet i barnehagen.

Matvareekspresen

De leverer alt av mat til barnehagen hver uke.

Firesafe

Driver brannsikring og kommer på kontroller i barnehagen.

Bergen kommune

Vi samarbeider med Bergen kommune under barnehageopptaket hver vår og gjennom de pedagogiske fokusområdene.

Barn-Nett AS

De er leverandører av HMS-systemet vi bruker og leverer ulike datasystemer til barnehagen.

Alfa helse Volvatgruppen

Det er vår bedriftshelsetjeneste.

Helsestasjonene

Samarbeid i forhold til enkelt barn.

Barnevernstjenesten

Møte med dem 2 ganger årlig eller samarbeid etter behov.

Adecco pedagogisk bemanning

Om vi trenger vikar utover våre egne tilknyttede vikarer

Avslutning

Vi som arbeider i Grønskjeret barnehage har et oppriktig ønske om å gjøre barnehagen til et godt, trygt, utviklende, spennende sted å være for alle barna. Og også en god arbeidsplass for personalet. For å være det må vi hele tiden jobbe for å opprettholde og utvikle kvalitet i barnehagen. God planlegging, vurdering, fornying, jobbe videre med det vi er god på, lytte til barna. I den forbindelse er det også viktig for oss å få tilbakemeldinger fra dere som bruker barnehagen. Synes dere det vi gjør er spesielt bra, eller er det kanskje noe vi kunne gjort annerledes? Kanskje uttrykker barna noe hjemme om hvordan det er i barnehagen, som kan være viktig for oss å vite? Konstruktive tilbakemeldinger fra brukere av barnehagen er viktige innspill når vi jobber med kvalitet og utvikling av barnehagen.

Vi ønsker med dette et godt samarbeid!

Med vennlig hilsen

personalet i Grønskjeret barnehage

